

V souladu s ustanovením § 13 odst. 2 OJVŘ ČKA vydala DR ČKA dne 25.2.2019, „Kontrolní nález ve věci Porušení povinností při správě hospodaření Komory a Porušení rozpočtové kázně orgánem Komory“. V souladu s ustanovením § 13, odst. 4 OJVŘ ČKA dozorčí rada tento kontrolní nález neprodleně doručila organu, jehož se zjištění týkalo, tedy Představenstvu ČKA a současně DR ČKA stanovila tomuto orgánu lhůtu pro vyjádření ke kontrolnímu nálezu do 18. března 2019. Představenstvo ČKA předalo již dne 13. března 2019 dozorčí radě ČKA své „Vyjádření představenstva ČKA ke kontrolnímu nálezu dozorčí rady ve věci Porušení povinností při správě hospodaření Komory a Porušení rozpočtové kázně orgánem Komory“. Ustanovení § 13, odst. 6 OJVŘ ČKA pak stanoví, že pokud dozorčí rada shledá, že pochybení orgánu mělo za následek závažné nenapravitelné skutečnosti, má za úkol zveřejnit svůj kontrolní nález spolu s vyjádřením příslušného orgánu (a případně se svým vlastním vyjádřením) v nejbližším vydání Bulletinu ČKA. Krom toho ustanovení § 13, odst. 7 OJVŘ ČKA dále stanoví, že všechny kontrolní nálezy, schválené dozorčí radou v příslušném období se stávají spolu s vyjádřeními dotčených orgánů přílohou zprávy dozorčí rady pro valnou hromadu Komory.

K vyjádření představenstva ke kontrolnímu nálezu, vydává dozorčí rada ČKA
toto

Vyjádření dozorčí rady ČKA

k Vyjádření představenstva ČKA ke kontrolnímu nálezu DR ČKA ve věci Porušení povinností při správě hospodaření Komory a Porušení rozpočtové kázně orgánem Komory

1. K BODU PODEZŘENÍ NA DLOUHODOBÉ SCHODKOVÉ HOSPODAŘENÍ KOMORY

Představenstvo ve svém vyjádření upozorňuje, že na jednání DR ČKA dne 5.3.2019 auditorka letošní účetní závěrky, Ing. Karolína Neuvirtová, upozornila, že tabulka z kontrolního nálezu směřuje vývoj cashflow a účetní výsledky hospodaření, které nelze proti sobě takto porovnávat. DR ČKA potvrzuje, že toto paní auditorka skutečně řekla.

DR sestavila v rámci vnitřního šetření tuto tabulku ve snaze započít cestu k nalezení obrazu zůstatku komorových úspor, protože tyto nebyly po dlouhou dobu ve výsledcích hospodaření, předkládaných VH, sledované. Jak je uvedeno v kontrolním nálezu, tabulka srovnává v každém roce 2 hodnoty – účetní zůstatek na běžném účtu (oproštěný od pohledávek a dluhů daného období) a účetní výsledek hospodaření. Z prostého srovnání hodnot vycházely rozdíly, které ukazují, že účetně ubylo z účtu vždy více peněz, než byl vykázán výsledek hospodaření v témže roce dle stejné účetní závěrky. Kontrolní nález zatím nevyvodil z těchto rozdílů žádný závěr, ale upozornil, že jejich vysvětlení je předmětem dalšího vyšetřování, což se i děje.

DR ČKA během vyšetřování na vlastní kůži ověřila, že interpretace čísel a výsledků, obsažených v účetní závěrce není pro laika (jakým je v oboru účetnictví i DR ČKA) vůbec jednoduchá záležitost, je to v podstatě nemožné. O vyčíslení relativních účetních zůstatků na běžném účtu, jejich oproštěním od pohledávek a dluhů daného období, proto na začátku požádala DR ČKA naší účetní (stalo se tak při příležitosti schůzky nad zadáním účetní závěrky za rok 2018 v lednu 2019 v kanceláři ČKA). Krom výše zmíněné připomínky auditorka Ing. Neuvirtová na jednání 5.3. však rovněž potvrdila, že oproštěním účetních zůstatků na běžném účtu od pohledávek a dluhů daného období

skutečně získáváme obraz peněz v majetku komory, neboli v naší řeči obraz výše „komorových úspor“. Účetní závěrka současně uvádí výši „jmění“ komory. Hledané komorové úspory (živé peníze na účtu) jsou však jen částí tohoto jmění, dalšími částmi jmění jsou hmotný a nehmotný majetek komory. Ing. Neuvirtová nám rovněž osvětlila, že (celkový) schodek hospodaření, vykazovaný účetní závěrkou, obsahuje nejen složku (živých) finančních prostředků, ale i složky odpisů hmotného (příp. nehmotného) majetku. Právě z tohoto důvodu nelze dle auditorky tato dvě čísla prostě porovnávat. Z logiky věci však DR ČKA vyplývá, že schodky hospodaření by měly být opticky vždy o něco vyšší, než úbytek peněz z účtu (neboť obsahují navíc i odpisy majetku). Z původní srovnávací tabulky DR však vyplývá, že fyzicky (i účetně) ubylo z účtu komory vždy (v letech 2016 i 2017) více peněz, než je velikost (účetně) vykazovaných schodků. Nejasnosti nad správným vysvětlením rozdílů z předmětné tabulky tak stále trvají.

Během pokračujícího vyšetřování se DR ČKA nyní dostala k další tabulce, ukazující vývoj jmění komory (hmotný a nehmotný majetek a finanční úspory) v posledních letech. Jedná se v základu o tabulku, kterou (na přímluvu DR ČKA) představenstvo připravilo a zařadilo do přehledu hospodaření, připravovaného pro letošní valnou hromadu, DR zde tuto tabulku pro názornost ještě doplnila o řádek výsledku hospodaření jednotlivých let:

Vývoj stavu jmění komory pod zátěží výsledků hospodaření posledních 4 let:

	2015	2016	2017	2018
jmění komory celkem (na začátku roku)	7,778 mio	8,587 mio	6,234 mio	6,234 mio
<i>výsledek hospodaření roku</i>	<i>+0,809</i>	<i>-2,353 mio</i>	<i>0</i>	<i>-4,462 mio</i>
jmění komory celkem (na konci roku)	8,587 mio	6,234 mio	6,234 mio	1,772 mio

Z tabulky je čitelné, že jmění komory se v posledních letech dramaticky snížilo. Dilem to bude způsobeno odepisováním účetní hodnoty evidovaného majetku, ale (významným) dilem půjde zejména o snižování finančních úspor, kterými byly hrazené schodky hospodaření posledních několika let. Nyní jde o to dokázat vyčíslit, co z těchto čísel jsou finanční úspory komory.

Na celé věci nevyjasněných rozdílů v původní tabulce z kontrolního nálezu je nejvíce pozoruhodné, že obě srovnávaná čísla vycházejí vždy ze stejné účetní závěrky. Nejsnazším vysvětlením rozdílů by tak mohlo být, že při narychlo prováděném vyčíslení relativních zůstatků (započtením dluhů a pohledávek) udělala paní účetní nějakou chybu a pracujeme se špatnými čísly na straně zůstatků na účtu, opakem by pak mohlo být, že nějaká chyba je ve vyčísleném účetním schodku - což by se ale nemělo stát, neboť závěrky pravidelně podléhaly nezávislým auditům.

O další pomoc s rozklíčováním obsahu pojmu „jmění“ na položky hmotný majetek, nehmotný majetek a finanční úspory požádala DR ČKA auditorku, ale až po odevzdání jejího letošního auditu (5.3.2019) - před jeho dokončením na to nebyla vhodná chvíle, všem šlo o co nejrychlejší dokončení účetní závěrky 2018 a jejího auditu, abychom se co nejdříve dozvěděli, jak na tom jako komora opravdu jsme. Auditorka přislíbila dozorčí radě toto rozklíčování provést, avšak až na začátku dubna. Doufáme, že do valné hromady budeme mít již k dispozici kvalifikovanou odpověď na námi vznesenou otázku rozdílů v předmětné tabulce, pro tuto chvíli však nadále platí, že rozdílů (v tabulce z kontrolního nálezu) zatím vysvětleny nebyly.

2. OBECNĚ K VYJÁDŘENÍ PŘEDSTAVENSTVA KE KONTROLNÍMU NÁLEZU

Představenstvo ve svém vyjádření vykládá celou situaci tak, že víceméně o žádných problematických krocích, které se v kanceláři děly, nebylo informováno, neboli vlastně vůbec nevědělo, co se v kanceláři děje, chystá, provádí, realizuje a z komorových prostředků hradí. DR k tomu uvádí, že právě tato nevědomost o dění v kanceláři, za kterou představenstvo zodpovídá, je víceméně i těžištěm obsahu samotného kontrolního nálezu.

DR ČKA si dovolí k vyjádření představenstva doplnit, respektive zopakovat dvě důležité okolnosti. Tím, že představenstvo přistoupilo na argumentaci ředitelky o „nemožnosti“ uzavírat sponzorské smlouvy a spoléhalo pouze na sliby ředitelky o zajištěných sponzorech, připravilo sebe (a v druhé instanci i dozorčí radu) o možnost

jakkoliv průběžně hlídat relevantnost ředitelkou vykazovaného plnění výnosové stránky rozpočtu. Peníze na profinancování akcí byly ze strany komory půjčovány proti „nekrytým směnkám“, kterými byly ředitelčiny sliby. Na rizikovost takového počínání upozorňovala dozorčí rada v obou svých posledních závěrečných zprávách (za rok 2016 a 2017) – nevedlo to po celou dobu ani představenstvu, ani nikomu z členské základny, kdo si tyto zprávy mohl přečíst a reagovat na ně.

Dále si dozorčí rada dovolí uvést, že situace nebyla taková, že by v průběhu času na problémy s chováním ředitelky nikdo neupozorňoval – dozorčí rada to sama činila mnohokrát. DR si představenstvu v letech opakovaně stěžovala na pozdní předkládání přehledů a zejména na jejich chabou vypovídací schopnost. DR upozorňovala představenstvo na nevhodnost kumulace mnoha funkcí do jedné osoby Marie Špačkové. Všechna tato upozornění byla však pouze v rovině nenaplněných obav dozorčí rady z možných potenciálních budoucích problémů, možná proto sama neměla takovou průkaznou váhu a nebyla představenstvem vnímána dostatečně vážně.

4. K NÁVRHŮM PŘEDSTAVENSTVA NA OPATŘENÍ K NÁPRAVĚ

K návrhům představenstva na opatření k nápravě nelze než říci, že DR ČKA je hodnotí kladně. Do jisté míry vznikaly za účasti dozorčí rady a ta k nim tak nemá zásadních připomínek či návrhů na doplňování. Je třeba si přiznat, že zcela zamezit tomu, aby jakýkoliv systém bylo možné zneužít, pokud to někdo bude chtít záměrně udělat, asi nepůjde nikdy. Zvýšením bezpečnostních pojistek se však může dařit jakékoliv zneužití značně ztížit a současně napomoci jej dříve odhalit. Zlepšení pravidel pro nakládání s účetními doklady, doporučené auditorkou by mělo být základním nástrojem pro budoucí lepší zajištění vícestupňové kontroly nad nakládáním s prostředky komory. Povinnost kontrasignace faktur s vyššími částkami by měla zajistit obligatorní fyzickou účast předsedy komory při průběžném hospodaření a tudíž do budoucna vyloučit, že významné nakládání s prostředky komory se mohlo dít bez vědomí zodpovědného statutárního orgánu. Založením samostatného účtu pro hospodaření ČCA by se mělo dosáhnout výrazné transparency případných přesunů finančních prostředků mezi komorou a soutěží. Stejně tak fyzické oddělení finančních úspor komory od běžných provozních peněz (znovuzaložením odděleného spořicího účtu) by mělo jasně napomoci ochránit tyto finanční prostředky před jejich možným zneužitím. Sjednocení struktury účetních středisek se strukturou nastavenou naším rozpočtem je rovněž jasný krok k transparentci přehledu a křížové kontroly probíhajícího hospodaření v jeho zpětné vazbě na nastavený rozpočet. Poslední návrh zavést nástroje pro sledování cashflow rovněž vychází z doporučení auditorky - Ing. Neuvirtová zároveň s vysvětlením fungování podvojného účtování, které je pro laika nepřehledné a nevypovídající o poklesu jmění komory, doporučila paralelně k běžnému podvojnému účetnictví sledovat příjmy a výdaje na účtu komory způsobem podobným jednoduchému účetnictví, jako se běžně vede hospodaření malé firmy nebo domácnosti. Má se jednat o softwarovou nadstavbu našeho účetního programu, která umožňuje manažerské řízení hospodaření - tento způsob sledování peněz je srozumitelný i pro účetní laiky, umí vyhodnocovat a zobrazovat okamžitou finanční situaci i výhledy cashflow pro budoucí období, měl by umožnit operativně a správně rozhodovat o nakládání s penězi v čase.

5. POSTAVENÍ DOZORČÍ RADY A ÚČINNOST KONTROLNÍCH MECHANISMŮ

Dozorčí rada se během vyšetřování zabývala i otázkou svých vlastních možných pochybení. Úkolem dozorčí rady dle našich řádů je kontrolovat čtvrtletní výkazy hospodaření předkládané ředitelkou a jednou ročně zpracovanou účetní závěrku, ověřenou auditem. S přihlédnutím ke zmiňovaným skluzům v předkládání přehledů se toto i dělo. Lze však konstatovat, že vůči nastalé situaci naše nastavené kontrolní mechanismy zcela selhaly – na výnosové stránce nebylo co kontrolovat (po celou dobu příprav se valná většina příspěvků prezentovala jako ničím nedoložené sliby, v lepším případě nějaké víceméně nezávazné emaily o možných příspěvcích) a náklady byly ředitelkou v přehledech zřejmě manipulovány, což nebylo v možnostech dozorčí rady jejími nástroji odhalit. Manipulace daty zřejmě nabrala na obrátkách zejména během postupu roku 2018, s vyvrcholením v závěrečném „kvalifikovaném odhadu výsledku hospodaření roku 2018“, zaslaném ředitelkou současně dozorčí radě i představenstvu dne 4.1.2019. V tomto „kvalifikovaném odhadu“ prezentovala paní ředitelka bezskrupulózně

výsledek hospodaření roku 2018 jako vyrovnaný, následně se však ukázalo, že prezentované získané výnosy byly oproti realitě nadhodnoceny zhruba o 1 mio Kč, zatímco prezentované vynaložené náklady byly oproti realitě podhodnoceny zhruba o 3,75 mio Kč a skutečným výsledkem hospodaření loňského roku nebyla nula, ale schodek ve výši 4,3 mio Kč.

K tomu lze jen dodat, že po celou historii komory se takový případ nikdy nestal – v komoře po celých 25 let panovala důvěra minimálně v tom smyslu, že pokud si orgány mezi sebou oficiálně předkládají doklady, tyto se zakládají na pravdě.

6. ZÁVĚR DR ČKA

Úkolem dozorčí rady není rozsoudit tuto v komoře vzniklou situaci, úkolem dozorčí rady je vydat kontrolní nález, pokud se o takové situaci dozví. Posoudit okolnosti vyplývající z kontrolního nálezu a rozhodnout, zda z nich vyvodí pro činnost, popřípadě personální obsazení dotčených orgánů nějaké důsledky, je dle našich řádů úkolem valné hromady.

DR ČKA proto už nebude více posuzovat argumenty představenstva k míře jeho provinění vůči našim vnitřním řádům a ponechává toto posouzení na účastnících nadcházející valné hromady dne 13. dubna 2019 v Brně.

Ing. arch. Miroslav Holubec
předseda dozorčí rady
České komory architektů

V Praze dne 15. března 2019